

مرکز وکلای قوه قضاییه خراسان رضوی

وابسته به مرکز وکلای قوه قضاییه خراسان رضوی

فصلنامه علمی تخصصی حقوق وکیل دعاوی

وابسته به مرکز وکلای قوه قضاییه خراسان رضوی

دوره ۱، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۴، صص: ۵۲-۳۳

**بررسی الگوها و عوامل مؤثر بر قاچاق اسلحه
در شهر مشهد (مطالعه موردی سالهای ۱۴۰۲
لغایت ۱۴۰۳)**

نویسندگان:

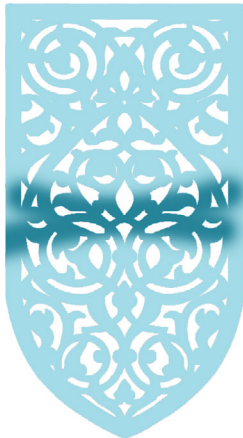
محمود جعفری زاوه

URL: <https://www.vakildaavirazavi.ir/>

DOI: <https://doi.org/10.22034/vd.2025.729002>

COPYRIGHTS

© 2025 by the authors. Licensee Khorasan Razavi Center of Attorneys – Judiciary. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

فصلنامه علمی تخصصی حقوق وکیل دعاوی

Journal of Vakil Daavi

دوره یک، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۴، صص: ۳۳-۵۲

Vol 1, No 2, 2025, P: 33-52

بررسی الگوها و عوامل مؤثر بر قاچاق اسلحه در شهر مشهد (مطالعه موردی سالهای ۱۴۰۲ لغایت ۱۴۰۳)

محمود جعفری زاوه

کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه پیام نور مشهد، مشهد، ایران
Email: mahmoudjafarizaveh@gmail.com

چکیده

قاچاق یک معضل اجتماعی است که آثار زیانباری برای جامعه دارد و در خصوص خرید، فروش و نگهداری مهمات غیرمجاز در استان به دلیل ویژگی‌ها و حساسیت‌های خاص و با توجه به آن در دهه اخیر کمتر مورد مطالعه قرار گرفته است. بنابراین هدف از انجام این تحقیق پدیدار شناسی تجربه زیسته قاچاقچیان اسلحه می باشد. روش تحقیق استفاده شده، توصیفی-تحلیلی است، ابزار گردآوری پرسشنامه می باشد که به صورت تصادفی بین ۱۰۰ نفر از متهمان و مجرمان جرایم مرتبط در شهر مشهد توزیع و اطلاعات آن بدست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار و شاخص‌های آمار استنباطی استفاده شده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که قاچاقچیان اسلحه در بسیاری از موارد با آگاهی کامل از وضعیت مالیات زمین و سوء استفاده از آن این کار را انجام می دهند و پیشنهاد می شود نیروهای نظامی و انتظامی بیش از پیش اقدام کنند. از طریق دانلود علوم زمین بویژه ژئومورفولوژی جهت انجام ماموریت‌های محوله. همچنین با انجام اقداماتی از قبیل کنترل کافی مرزها و ایجاد اشتغال در جامعه به ویژه در مناطق مرزی و همچنین ایجاد فضای امن در جامعه می توان قدرت بازدارندگی قانون مذکور را افزایش داد.

واژگان کلیدی: سلاح، مهمات، قاچاق، خرید و فروش، نگهداری

اسلحه از قدیم الایام به عنوان وسیله ای حفاظتی در برابر حیوانات وحشی و سارقان مورد استفاده قرار می گرفته است. امروزه با افزایش قاچاق اسلحه و مهمات در استان همجوار و ورود آن به استان خراسان و استفاده از سلاح و مهمات در مراسم مختلف از جمله مجالس شادی و عزا و دعوا، این امر موجب رعب و نگرانی مردم شده است. گسترش روزافزون قاچاق اسلحه، تلاش برنامه ریزان و مسئولان کشور را در ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، انتظامی و اقتصادی و توانایی ها، امکانات و سرمایه های کشور تحت الشعاع قرار داده است که باید در جهت رشد و توسعه به کار گرفته شود. ساخت و ساز و توسعه و بهینه سازی کشور، بیهوده هدر می دهد که با وجود تشدید قانون مجازات قاچاق اسلحه، مهمات و رشد سطح فرهنگ مردم استان نشان می دهد که جرایم خرید، فروش و نگهداری سلاح، مهمات چند درصد رشد داشته است و چه عواملی مستقیم یا غیرمستقیم در این جریان نقش دارند و علاوه بر آن پس از کشف در ریشه این موارد به بیان راهکارهای اساسی در این زمینه می پردازیم (صمدی، ۱۳۹۴). همچنین ساختار و موقعیت امنیتی جغرافیای منطقه و ساختار جمعیتی منطقه از لحاظ قومیتی و قبیله ای که یکی از مناطق مهم است متاسفانه شاهد درگیری ها و نزاع های دسته جمعی بوده است که در ساخت سلاح، مهمات کاربرد فراوانی دارد.

آنچه امروز در جامعه ایران مشاهده می شود، بیانگر آن است که با وجود مبارزه شدید با این پدیده و صرف هزینه های مالی و جانی فراوان، همچنان این پدیده شوم در جامعه ظاهر می شود که نیازمند بررسی و یافتن راهکارهای جدید است. با پیشرفت جوامع بشری، جرایم ارتكابی نیز دستخوش تغییراتی می شود، به ویژه در برخی از جرایم، آثار و پیامدهای آن بسیار مشهود است. یکی از آن جرایم، جرم قاچاق اسلحه است که در قرن حاضر بسیاری از کشورها را بر آن داشته است تا با تغییر نوع سیاست قانونگذاری خود تا حدودی این معضل اجتماعی را مهار کنند (گرامی، ۱۳۹۵).

با آگاهی از روند قاچاق یا حجم آن، می توان در سایه اتخاذ راهکارهای مناسب، فعالیت های اقتصادی غیررسمی را به سمت فعالیت های اقتصادی رسمی ثبت شده در حساب های ملی سوق داد. در عمل قاچاق، قوانین و مقررات تجارتي کشور نقض شده و مرتکب به مجازات مقرر در قانون محکوم می شود. بنابراین، قاچاق جرم است و قانون مجازات اسلامی در ایران، قاچاق را از جرایم مشمول مجازات دولتی می داند. جرم قاچاق زمانی اتفاق می افتد که شخصی مرتکب عملی شود که به موجب قانون تعزیرات حکومتی ممنوع بوده و اجرای آن نیز منجر به خسارت یا صدمه به دولت شود (درخشانی، ۱۳۹۲).

بنابراین آنچه در این پژوهش بر آن تمرکز داریم، بررسی پدیدارشناختی تجربه زیسته قاچاقچیان اسلحه است که با نگاهی نقادانه ضمن بررسی و تحقیق در سیر قانون گذاری و تحولات تاریخی در خصوص جرم تلاش می شود. آنچه امنیت اجتماعی را در معرض خطر جدی قرار می دهد، زیر پا گذاشتن ارزش های پذیرفته شده جامعه

است که در صورت شکستن آن به دلیل رفتار ناپسند افراد، نظم اجتماعی متزلزل می شود. مصرف کنندگان مواد مخدر به دلیل رفتار غیرعادی خود مرتکب جرایمی می شوند که ارزش ها و امنیت اجتماعی را تهدید می کند و این رابطه معنادار بین مصرف مواد و ارتکاب جرم در تحقیقات متعددی تایید شده است (باسیونی، ۲۰۱۰). برخی از جرایم رایج از جمله تیراندازی و درگیری مسلحانه در استان خراسان به نظر می رسد خسارات جانی و مالی را به طرفین درگیری تحمیل می کند و تحمل چنین رفتارهایی برای عموم مردم سخت و دشوار است و نوعی ایجاد می کند. با بررسی تأثیرات سلاح های غیرمجاز بر امنیت عمومی، تأثیرگذارترین حوزه بر ابعاد مرجع امنیت عمومی، مشخص خواهد شد که این امر می تواند حساسیت ها را در برخورد با پدیده قاچاق اسلحه افزایش دهد و به عبارت دیگر، فرماندهان و مقامات امنیتی را وادار می کند تا در برنامه ریزی ها و تصمیم گیری های خود به این موضوع بپردازند. بنابراین این موضوع از این حیث دارای اهمیت و ضرورت بوده که علی رغم تشدید مجازات قانون قاچاق سلاح و مهمات و مواد مخدر در سال های اخیر ولی متأسفانه این موضوع تأثیری در کاهش آمار کشف سلاح های مازاد از نداشته و تا حدودی این آمار رشد چند درصدی نسبت به سال های گذشته را هم داشته لذا در این حقیر انگیزه ای را به وجود آورده تا در این خصوص تحقیقات گسترده ای را انجام نمایم.

فرضیات

با توجه به بافت قومی قبیله ای شهرستان، برای قدرت نمایی در مقابل دیگر طوایف استفاده از سلاح در بین طوایف مرسوم بوده است. علت نگهداری سلاح باب شدن استفاده از اسلحه در مراسمات جهت ابراز علاقه به همدیگر و ابراز شادی می باشد.

قاچاق

غیر از آنچه در ماده یک قانون اصلاح ماده یک قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۷۳/۱۱/۹ آمده و کالاهای موضوع درآمد دولت و ممنوع الصدور و ممنوع الورد را در بر می گیرد، تعریف دیگری از قاچاق نشده است و بطور خلاصه، قاچاق عبارتست از وارد کردن یا صادر کردن کالا بر خلاف قوانین و مقررات جاریه و یا اقدامی که قانوناً در حکم قاچاق محسوب شده است.»

۱- تقلب گمرکی که خود ناشی از تخلف گمرکی یعنی هر نوع نقض و یا شروع و اقدام به نقض قانون امور گمرکی است.

۲- گذرانیدن مخفیانه کالا از مرزهای گمرکی، تعریفی که در بند (۱) ماده (۲۹) قانون امور گمرکی آمده است.

۳- فرار از تمام یا بخشی از مالیات ها و عوارض مربوط به ورود یا صدور کالا.

۴- نقض مقررات قانونی ممنوعیت ها یا محدودیت ها.
۵- کسب منافی مغایر با قانون گامور گمرکی، نظیر استرداد های متقلبانه.

قاچاق بر اساس قانون امور گمرکی

م (۲۹) قانون امور گمرکی در (۱۱) بند مواردی از قاچاق را احصاء و در بند (۱) آن تعریفی را که در مقایسه با سایر بندها از اهمیت خاصی برخوردار بوده و مقرر می دارد: واردات کالا به کشور یا خروج کالا از کشور به صورت غیرمجاز، مگر اینکه کالای مورد نظر در زمان ورود یا صادرات ممنوع یا غیرمجاز یا مشروط باشد. و مشمول حقوق گمرکی و تجاری و سود و تکالیف نمی باشد. این بند در مورد عمل مثبت مادی - بر خلاف ترک عمل - صحبت می کند که توسط افراد انجام می شود، به گونه ای که در این بند، عمل واردات یا خارج کردن جسد خود جرم محسوب می شود. قاچاق، صرف نظر از اینکه عمل، یک عمل ساده باشد یا پیچیده، یعنی با انواع عملیات متقلبانه.

انواع قاچاق

قاچاق کالای گمرکی و تجاری

۱- کالاهای مجاز: کالاهایی است که می توان بدون قید و شرط گمرکی نسبت به ترخیص آنها اقدام کرد.

۲- کالاهای مجاز مشروط: کالاهایی که ورود و صدور آن مقید به انجام شرط باشد.

۳- کالاهای ممنوع: کالاهای ممنوع نیز به دو نوع تقسیم می شوند:

الف: کالاهایی که در قانون ممنوع شده اند مانند مواد مخدر.

ب: کالاهایی که از طرف هیأت دولت بر اساس اقتضای زمان و مشکلات اقتصادی ورود یا خروج آنها از کشور برای مدت کوتاهی ممنوع می شود مانند ممنوعیت صادرات پنباز یا سیب زمینی در بعضی از فصل ها و زمان ها.

قاچاق سلاح و مهمات

به طور کلی واردات سلاح های جنگی و شکاری از قبیل باروت، چاشنی، فشنگ و فشنگ و سایر مهمات جنگی، دینامیت و مواد محترقه و انفجاری ممنوع است مگر با تایید وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح. ایران در هر مورد.

تسلیحات و مهمات و تجهیزات نظامی، خودروهای صرفاً نظامی، تجهیزات مخابراتی و ترابری، تجهیزات نظامی و انتظامی، مواد اولیه تولید مهمات، ماشین آلات و تجهیزات مربوطه که از بودجه دولت برای نیروهای نظامی و انتظامی خریداری و وارد کشور می شود. کشور. از اخذ مجوز ورود، ترخیص، پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و

کلید عوارض و هزینه‌ها (به استثنای تخلیه، بارگیری، حمل و نگهداری) و همچنین کالاهایی که به گفته نمایندگان وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح نیروها، اقتصادی هستند و اموال نباید بازدید شود، آنها از ارزیابی، بازرسی در زمان جنگ معاف هستند.

«قاچاق سلاح به معنای واردات یا صادرات از کشور یا خرید و فروش یا حمل یا اختفا یا نگهداری آن در داخل کشور است».

بیشتر اسلحه، مهمات و مواد مخدر از عراق به استان‌های غربی و جنوبی به ویژه استان خوزستان و بخشی دیگر از کالاهای قاچاق از پاکستان، افغانستان و وارد استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان می‌شود. بیشتر این نوع کالاها (سلاح، مهمات و مواد مخدر) توسط باندهای قاچاق مواد مخدر یا مجرمان خریداری و استفاده می‌شود. معمولاً گروه‌های ضد انقلاب در قاچاق این نوع کالاها فعالیت می‌کنند. قاچاق سلاح، مهمات و مواد مخدر ابتدا در امنیت هر استان و سپس در افزایش یا کاهش قاچاق مواد مخدر در آن منطقه نقش موثری دارد و مبارزه با آن مهم است. وارد یا خارج کردن اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره و محترقه و فشنگ و تفنگ شکاری ممنوع است مگر با اجازه دولت و چنانچه یک یا چند نفر، بدون اجازه یکی از اشیاء مذکور را وارد و یا خارج کند حسب مورد به مجازات آن محکوم می‌شود.

بطور کلی تعریفی که قانون مجازات اسلامی از جرم کرده به شرح زیر است:

«هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می‌شود»

در غیر این صورت اختصاص وصف کیفری به آن خلاف اصل قانونی بودن جرم و مجازات است. «هیچ فعل یا

ترک فعلی به موجب قانونی که پس از آن وضع می‌شود جرم محسوب نمی‌شود».

تأثیر قانون نسبت به آینده است و قانون نسبت به سلف خود تأثیری ندارد، مگر اینکه در خود قانون مقررات خاصی در این زمینه وجود داشته باشد.

بنابراین با توجه به این اصول هیچ عملی نباید مشمول رسیدگی حقوقی کیفری شود مگر اینکه قبلاً در قانون

جرم شناخته شده و برای آن مجازات تعیین شده باشد.

شیوه‌های مهم ارتکاب به جرم قاچاق

الف. قاچاق در قالب محموله‌های ترانزیتی:

ب. استفاده از جاسازی برای قاچاق کالا:

۱- جاسازی در داخل خودرو: در این روش قاچاقچیان با استفاده از خلاءهای موجود در خودرو و یا با ایجاد لایه

های کاذب مبادرت به جاسازی سلاح، مهمات، مواد مخدر و سایر اجناس قاچاق می‌نمایند.

۲- جاسازی در اشیاء و اماکن: در این روش مواد را در داخل اشیاء و یا منازل و سایر اماکن جاسازی می‌کنند

بطوریکه ظاهر شی هیچگونه تغییری ننماید.

۳- جاسازی در داخل سایر وسایل حمل و نقل: در این روش درون قطارها، هواپیماها کشتی ها جاسازی را انجام می دهند.

۴- جاسازی توسط انسان و حیوان: این روش شامل جاسازی درون بدن و خارج از بدن انسان و حیوانات می باشند.

ج- قاچاق با استفاده از وسایل دریایی:

قاچاق از طریق پست

ه- قاچاق با استفاده از فاکتورهای غیرواقعی:

و- قرار دادن کالای قاچاق در میان محموله های مجاز:

ز- تغییر بسته بندی کالا:

قاچاق با پوشش نظامی

ط- تباری با مأموران و ماموران گمرک:

انواع ورود کالاهای قاچاق به داخل کشور

کالای وارده از طریق دریا

کالا از طریق دریا با شناور (کشتی، قایق، بارج) وارد کشور می شود. بیشتر واردات کشور از طریق کشتی انجام می شود. ناخدا یا ناخدای وسیله نقلیه آبی موظف است کلیه اطلاعات مربوط به کشتی را در دفتر مخصوصی که مأمور گمرک در اختیار وی قرار می دهد وارد کند و سپس اظهارنامه خلاصه ای از محصولات کشتی خود را که باید در آن بندر تخلیه شود تنظیم کند. در دو نسخه و برای مأمور گمرک ارسال کنید. و در صورت خالی بودن کشتی نیز باید خلاصه ای مبنی بر خالی بودن کشتی ارائه دهد.

کالای وارده از طریق هوا

هواپیمایی که از خارج وارد می شود فقط باید در فرودگاه مجاز فرود آید، تشریفات گمرکی مربوطه باید انجام شود و مقامات مسئول حق اجازه پرواز قبل از انجام مراحل گمرکی را ندارند. تشریفات که برای ورود کالا از طریق دریا رعایت می شود در مورد ورود کالا از طریق هوا نیز باید رعایت شود. کاپیتان هواپیما در بدو ورود به فرودگاه باید

یک کپی از فهرست کامل محموله ها و بارنامه هر یک از محموله هایی که تخلیه می شود و همچنین یک اظهارنامه خلاصه که در آن مشخصات کامل آن درج شده باشد، به گمرک تحویل دهد. کالا ذکر شده است.

کالای وارده از طریق خشکی

خودروهای زمینی باید از مسیرهای مجاز وارد کشور شده و برای انجام تشریفات گمرکی مستقیماً به اولین گمرک مرزی وارد شوند. در برخی موارد امکان واردات کالا از طریق غیر از راه مجاز وجود دارد که مشروط به این است که واردکننده درخواست کتبی خود را ۲۴ ساعت قبل از ورود به گمرک مجاز به پذیرش کالا تسلیم کند. کالا از مرز و در عین حال با ذکر دلایل، ورود کالا از مرز، درخواست ورود. این درخواست باید در ساعات اداری به گمرک برسد و گمرک کتباً با آن موافقت کند. در صورتی که رئیس گمرک دلیل را موجه بداند با تعیین حداقل دو مامور گمرک جهت نگهبانی و اسکورت کالا از مبادی ورودی مرزی تا محدوده گمرکی اجازه ورود می دهد. کالای مذکور نباید قبل از ورود مامور اسکورت از مرز وارد شود و از بدو ورود از مرز تا ورود به گمرک مقصد، مجوز باید همراه با حامل کالا باشد. در غیر این صورت کالای قاچاق محسوب می شود.

کالاهای وارد شده توسط مسافر

مسافرانی که وارد کشور می شوند باید بلافاصله پس از انجام تشریفات گذرنامه خود را به گمرک معرفی کنند و در صورت اعطای اظهارنامه ویژه سفر از سوی گمرک باید آن را تهیه و به گمرک تحویل دهند. در صورتی که مسافر کالا را به همراه خود به گمرک اظهار نکرده باشد و گمرک بر اساس بازرسی آن را کشف کند، کالای مذکور قاچاق محسوب می شود.

طبق ماده ۵۵ قانون امور گمرکی، کالاهای همراه مسافر عبارتند از:

الف- کالاهایی که اعم از مجاز یا غیر مجاز (به استثنای کالاهای ممنوعه قانونی) دارای تشریفات نیستند، پس از انجام تشریفات گمرکی و رعایت مقررات ترخیص می شوند.

ب- اگر کالای همراه مسافر جنبه تشریفاتی داشته باشد در این صورت به دو صورت زیر عمل می کند.

اولا- در مورد کالاهای مجاز، ترخیص آن منوط به ارائه کارت بازرگانی یا توافقنامه خاص با وزارت اقتصاد است.

ثانیاً- گمرک مرزی موظف است در مورد کالاهای غیرمجاز، مقررات مربوط به ورود اقلام ممنوعه حمل مسافر را توضیح داده و مراتب را در صورتجلسه ای که به امضای مسافر می رسد، اعلام نماید که در صورت تمایل، اقلام وی تا چهار ماه پس از بازگشت از کشور خارج و ثبت خواهند شد. اگر مسافر در سفر بعدی همان سال کالای غیرقانونی مانند آن کالا را مجدداً وارد کند و به گمرک اعلام کند، آن کالا باید توقیف شود.

آثار منفی قاچاق بر سیاستهای بازرگانی

قاچاق، اهداف دولت در حوزه نظارت ارزی را با مشکل مواجه می‌کند، زیرا ارزش کالاهای قاچاق صادراتی و وارداتی در حساب تجارت ملی و خارجی منظور نمی‌شود و در نتیجه اطلاعات مربوط به تجارت کشور با سایر کشورها را مخدوش می‌کند. کشورها. بنابراین باعث افزایش بی‌رویه قیمت تمام شده واردات مورد نظر دولتمردان شده و به طور غیرمستقیم بر تراز ارزی اثر منفی می‌گذارد.

آثار منفی قاچاق بر درآمدهای عمومی دولت

هر ساله اعتبارات جاری و عمرانی کشور از محل درآمدهای عمومی به خزانه دولت تخصیص می‌یابد. هرگونه اختلال یا کاهش در وصول درآمد، موجب کسری بودجه و اختلال در طرح‌های عمرانی کشور می‌شود. یکی از معایب واردات قاچاق، محرومیت بیت‌المال از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات غیرمستقیم است که طبق قانون باید به صندوق دولت واریز شود. واردات قاچاق باعث می‌شود نویسندگان از سود بازرگانی، حقوق گمرکی و مالیات محروم شود، بنابراین تأثیر مستقیمی بر درآمد دولت دارد.

علل گرایش به قاچاق و روشهای مناسب برای مقابله آن

مبحث اول: شناسایی علل گرایش به قاچاق برای مقابله با آن

الف: عدم تناسب عرضه و تقاضا در داخل کشور:

ب: سودجویی و منفعت طلبی مرتکبین:

ج: کمبود زمینه‌های اشتغال و فقدان امکانات معیشتی در استانهای مرزی:

د: فقر فرهنگی

ه- اعمال نرخ سود بازرگانی بالا برای کالاهای وارداتی:

و- اعمال ممنوعیت یا محدودیت در واردات یا صادرات کالا:

ز- معلق نگهداشتن کالا به مدت طولانی تا رسیدن به نوبت:

ح- عدم کیفیت محصولات داخلی:

ی: عدم نظارت و کنترل صحیح بر یگانهای نظامی مستقر در مرز توسط رده مافوق:

به طور کلی هفت رویکرد برای تعریف جرم در نظر گرفته شده است:

الف) رویکرد قانونی و حقوقی: جرم یک عمل عمدی و ارادی علیه قانون است.

ب) رویکرد قانونی و اجتماعی: جرم تخطی از معیارهای قانونی است که باعث رفتارهای ضد اجتماعی می‌گردد.

د) رویکرد آماری: به فراوانی وقوع هر رفتار در جامعه خاص توجه دارد.
ها) رویکرد برچسب زدن: جرم رفتاری است که دیگران به آن برچسب زده‌اند و مجرم کسی است که برچسب خورده است.
و) رویکرد بی‌نظمی آرمانی: جرم از این دیدگاه تعارض بین ظالم و مظلوم است (ستوده، ص ۶۵).
علیرغم وجود دیدگاه‌ها و رویکردهای مختلف در زمینه بررسی پدیده جرم، هنوز تعریف جامع، کامل و روشنی از جرم ارائه نشده است که مورد تأیید همگان باشد.

عوامل جرم قاچاق

عوامل روانی

ترس، بدبینی، خودخواهی، حق‌خواهی، خودخواهی، مهربانی غیرعادی، بی‌حوصلگی، تعلل، نفرت، کینه‌توزی، لجبازی، تکبر، بی‌پروایی، تکبر، لجاجت، عدم قاطعیت، بی‌حوصلگی، پرخاشگری، کوتاه‌فکری، سبک‌فکری، تخیل، زودباوری، تلقین‌پذیری، تعصبات ناعادلانه، سوءظن، عقب‌ماندگی، تکبر، جاه‌طلبی دور از وجدان، عدم قدرت بیان، قدرت جویی، کسب شهرت دروغین، طمع، جنون مال، بخل، حسادت، ضعف اراده، ضعف اخلاقی احساسات، جنون اخلاقی، ریاکاری، بی‌تفاوتی عاطفی، انزواطلبی، کینه‌توزی، منفی‌گرایی، دروغ‌گویی، جنون افسانه‌ساز، روان‌پریشی، اسکیزوفرنی، وسواس، منشی بزرگ سرخپوستان، پارانویا، جنون دوره‌ای، شیدایی-افسردگی، قاتل در جنون بی‌ثباتی شخصیت، چند شخصیتی و به‌طور کلی ۵ گروه از رفتارهای نابهنجار که شامل روان‌پریشی‌ها، روان‌رنجورها، اختلال شخصیت (سایکوپاتی، سوسیوپاتی و اعتیاد)، نقایص و بیماری‌های روانی است.

عوامل محیطی

وضع آب و هوا، فصول، شب و روز، منطقه جغرافیایی، شهر، روستا، سرما، گرما، رطوبت، خشکسالی.

عوامل اجتماعی

خانواده بهم‌ریخته، ناسازگاری والدین، طلاق، والدین یا خود، بدرفتاری نامادری، یتیمی، بی‌مهری، محبت بیش از حد، نظام خانواده، سابقه جرم والدین یا اجداد، ویژگی‌های مسکن و نارسایی‌های آن، خیابان، محله، سهم شغل پدر، فساد آموزشی، مشکلات تحصیلی، شغل، نارضایتی شغلی، تجرد، خانه نامرغوب، وضعیت بد اقتصادی، تورم، تبعیض، ثروت فراوان، بی‌عدالتی، ضعف قضایی، نقص رویه، اعمال خشونت‌آمیز، شکنجه، مجازات، مجازات ثانویه، محیط نامناسب زندان، قربانیانی که باعث ایجاد جرم و جنایت، تراکم جمعیت، شورش، مواد مخدر، مشروبات الکلی

هر یک از عوامل مذکور، هر چقدر هم که شدید باشد، گاهی به تنهایی و به خودی خود برای ارتکاب جرم مؤثر نیست و همراه با شرایط خاص و همراه با عوامل نامشهود که به حساب نمی آیند، مانند هیجان ناگهانی و می تواند بسیار مؤثر باشد.

پیشینه تحقیق

کوشا و شایگان (۱۴۰۰) به بررسی نگرشی بر قاچاق اسلحه و قاچاق مهاجرین در معاهدات بین المللی پرداختند. با توجه به اهمیت و اینکه روند مقابله با آنها توسط جامعه بین المللی منجر به انعقاد معاهدات بین المللی شده است، در تحقیق آتی دو مورد از مهمترین جرایم یعنی قاچاق اسلحه و قاچاق مهاجران از طریق دریا مورد توجه قرار گرفته است. گسترش معاهدات برای رسیدگی به جرایم فوق به ویژه در حوزه های خارج از صلاحیت دولت ها، محور اصلی بحث در این پژوهش است. در این راستا، کنوانسیون های چهارگانه ژنو (۱۹۵۸) و حقوق دریاها (۱۹۸۲)، کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه قاچاق اسلحه و روانگردان، به همراه سایر کشورهای مرتبط بین المللی، منطقه ای و اسناد دوجانبه که همگی مربوط به مبارزه با جنایات بین المللی دریایی است. در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته اند.

- موسایی و گرشاسبی (۱۳۹۶) به بررسی رابطه بین بیکاری و قاچاق اسلحه در ایران پرداختند.

این مقاله با استفاده از روش تحلیلی- توصیفی و با مراجعه به آمار و اطلاعات موجود و بر اساس برآورد مدل های رگرسیونی به روش OLS، رابطه بین نرخ بیکاری و قاچاق اسلحه را تبیین می کند. یافته های این تحقیق نشان می دهد که بین نرخ بیکاری و قاچاق اسلحه رابطه مثبت و همچنین بین هزینه های ماهانه خانوار و نسبت شهرنشینی با جرم قاچاق و اسلحه رابطه مثبت و رابطه منفی وجود دارد. بین درآمد ماهانه خانوار و میزان طلاق با قاچاق اسلحه نتایج به دست آمده از یافته های تحقیق نشان می دهد که بیکاری علاوه بر هزینه هایی مانند هزینه های بیمه بیکاری و هزینه های مربوط به کاهش مهارت و تخصص نیروی کار و سایر هزینه های مستقیم و غیرمستقیم که بر اقتصاد جامعه تحمیل می کند، شامل سایر هزینه ها نیز می شود. وجود دارد و آن افزایش جرائمی مانند قاچاق اسلحه است که آثار زیانباری برای جامعه خواهد داشت.

- عینی (۱۳۹۳) به بررسی قاچاق اسلحه، مهمات و مواد مخدر در سیاست جنایی ایران و اسناد بین المللی پرداخته است.

با توجه به خطرات و آثار زیانبار جنایات سازمان یافته، جامعه بین المللی به رهبری سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۰ سندی بین المللی برای رسیدگی به این جنایات در پالمو (ایتالیا) تنظیم کرد. سومین پروتکل این کنوانسیون در مورد تولید و قاچاق سلاح گرم و مهمات در سال ۲۰۰۱ تدوین و به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید. جرم انگاری قاچاق سلاح، مهمات و مواد مخدر یکی از موضوعات مهم حقوق کیفری در حوزه امنیت انسانی است که کشور ما به آن توجه دارد. این امر از سال ۱۳۵۰ با تصویب قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح

به طور خاص مورد توجه قرار گرفت، اما امروزه قانون رایج و اجرایی، قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان اسلحه و مهمات و مواد مخدر مصوب ۱۳۹۰.

روش تحقیق

روش تحقیق در این تحقیق توصیفی-تحلیلی است. این تحقیق از نوع هدف توصیفی-همبستگی است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل تعداد ۱۰۰ نفر از متهمین و مجرمین به جرایم خرید، فروش و نگهداری اسلحه می باشد. پرسشنامه این پژوهش محقق ساخته می باشد و شامل پنجاه و شش سوال که بر اساس سؤالات تحقیق طراحی شده‌اند. روایی پرسشنامه این تحقیق توسط کارشناسان و کارکنان شاغل در اداره مبارزه با قاچاق کالا و ارز مشهد تایید شده است. پایایی پرسش نامه به روش الفای کرونباخ محاسبه و برای پرسش نامه ضریب ۰.۸۳ بدست آمده که منابع موجود، ضریب بالایی به شمار می آید. برای گردآوری داده ها از روش کتابخانه ای، مقالات، کتب، سایت های معتبر استفاده شده است. از شاخص های آمار توصیفی فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. به منظور تحلیل استنباطی داده های بدست آمده از ابزارهای اندازه گیری، از روش آماری t و رگرسیون استفاده شد.

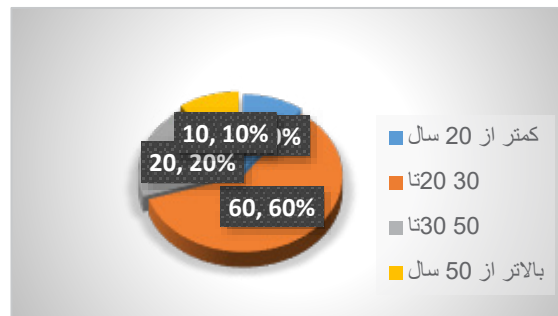
یافته ها

توزیع عوامل جمعیت شناختی

سن

در پرسشنامه تهیه شده يك پرسش به صورت بسته در خصوص سن فرد تدوین شده است که به صورت چهار گزینه ای کمتر از ۲۰ سال، بین ۲۰ تا ۳۰ سال، بین ۳۰ تا ۵۰ سال و بالاتر از ۵۰ سال تعیین گردیده است. بیشتر جرایم در سنین بلوغ و جوانی در سنین ۱۵ تا ۲۵ سالگی انجام می شود. حرکت به سمت پیری میزان جرم و جنایت را کاهش می دهد و سالمندی تقریباً دوره ای از رکود در جرم است. مطالب فوق نشان می دهد که اگرچه عوامل زیستی-روانی و اجتماعی مانند بیماری، فقر، رسانه و... در ارتکاب جرم بسیار مؤثر است، اما کاهش قوای جسمانی و دگرگونی تفکر مجرمان موجب کاهش جرم در دوران سالمندی می شود. بسیاری از مجرمان در سنین بالا مرتکب جرایم مختلف می شوند و حتی برخی از جرم شناسان بحث بلوغ را از نظر سنی مطرح می کنند در مورد سن افرادی که مرتکب اسلحه و مهمات و قاچاق و جرایم مربوط به آن شده اند، گزینه اول زیر ۲۰ سال بوده و حدود ۱۵ درصد مرتکب جرم شده اند، گروه اکثریت حدود ۵۵ درصد افراد بین ۲۰ تا ۳۰ سال هستند. ساله. آنها یک گروه جوان هستند، افراد بین ۳۰ تا ۵۰ سال کمتر مرتکب جرم شده اند و حدود ۲۵٪ است و گروه مسن بالای ۵۰ سال به ندرت

مرتکب جرم شده اند و حدود ۱۰٪ است.

نمودار تحلیل سن افراد و تأثیر آن در ارتکاب جرایم مورد نظر

جنسیت

به طور کلی می توان گفت که در پدیده عمومی جرم، نقش زنان بسیار کمتر از مردان است و کارشناسان آمار معمولاً جرایم زنان در برابر جرائم مردان را نسبت ۱ به ۱۰ ارزیابی می کنند، به طور کلی علل اولیه تفاوت جرایم زن و مرد را باید در حوزه های فیزیولوژیکی، بیولوژیکی و اجتماعی و علل فرعی را در حوزه آمار و به ویژه رقم پنهان بزهکاری زنان جستجو کرد.

شکستگی و ظرافت زنان، شرکت نکردن آنها در فعالیت های اجتماعی مشابه مردان، نبود آمار واقعی از جنایات واقعی زنان (که به دلیل پنهان کاری فاش نمی شود) و همچنین دوستی های دادگاهی و پلیسی از عوامل اصلی تفاوت جنایات زنان و مردان .

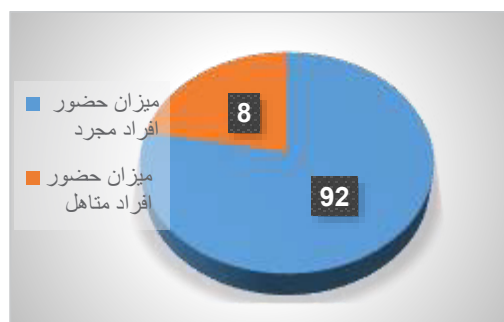
در جرایم قاتلانه اسلحه و مهمات و جرایم مرتبط با آن، با توجه به اینکه برای ارتکاب این جرایم، شجاعت خاص، قدرت بدنی زیاد و فعالیت مردانه لازم است، مشارکت زنان در این جرم نادر است، بنابراین مردان حدود ۹۹ درصد و زنان حدود ۱ درصد هستند.

نمودار تحلیل جنسیت افراد و تأثیر آن در ارتکاب جرایم مورد نظر

وضعیت تأهل

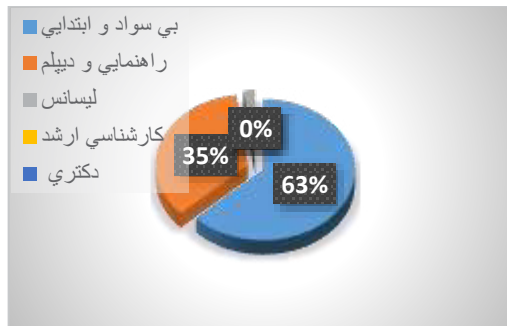
وضعیت ازدواج یا مجرد افراد به صورت سوال بسته در پرسشنامه گنجانده شده است. در شهر مشهد با توجه به اینکه افراد متأهل نسبت به افراد مجرد وابستگی و احساس مسئولیت بیشتری دارند به همین دلیل به دلیل نیاز مالی و اقتصادی افراد متأهل بیشتر به قاچاق اسلحه، مهمات می پردازند. به گونه ای که بر اساس اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه ها، ۹۲ نفر از متهمان و مجرمان متأهل و تنها ۸ نفر مجرد بودند.

نمودار تحلیل پاسخ گویان بر حسب تأهل

میزان تحصیلات

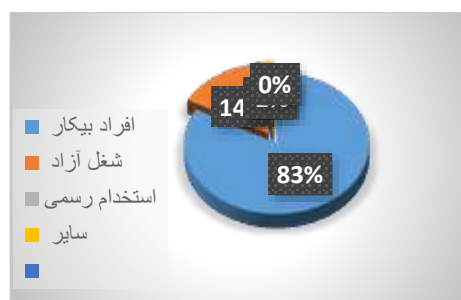
آمارها نشان می دهد که میزان جرم و جنایت در بین افراد بی سواد بیشتر است و هر چه درصد تحصیلات افراد بیشتر باشد، جرم روند نزولی را نشان می دهد. محیط تربیتی نیز مانند خانواده در شکل گیری شخصیت فرزندان از ارزش بالایی برخوردار است، زیرا مدرسه به عنوان اولین محیط بیرون از خانه و معلم به عنوان اولین محیط بیرونی تأثیر تربیتی و تربیتی زیادی دارد، به همین دلیل معلمی در اسلام شغل پیامبران شمرده شده است. بر اساس تحقیقات انجام شده در کانون اصلاح و تربیت تهران در سال ۱۳۵۹، از بین ۱۰۰ نفر، ۷/۵ درصد کودکان بزهکار باسواد یا بی سواد، ۱۲/۵ درصد جامعه دارای تحصیلات ابتدایی و ۷۲/۵ درصد دارای تحصیلات متوسطه بودند. متأسفانه در بین مجرمان بالغ تعداد افراد بی سواد یا کم سواد بیشتر از افراد تحصیلکرده است. بر اساس آمار مرکز آمار استانداری، جمعیت مشهد تقریباً ۱۸۵ هزار نفر است که از این تعداد ۶۵ هزار نفر بی سواد و ابتدایی، ۹۵ هزار نفر دارای تحصیلات راهنمایی و دیپلم و حدود ۲۵ هزار نفر دارای مدرک لیسانس یا لیسانس هستند. بالاتر در طول پرسشنامه در مورد سطح تحصیلات افراد ۵ گزینه وجود داشت که تجزیه و تحلیل داده ها حاکی از آن است که افراد بی سواد با تحصیلات ابتدایی حدود ۶۳ درصد، افراد با تحصیلات متوسطه و دیپلم حدود ۳۵ درصد، افراد با سطح تحصیلات حدود ۲ هستند. درصد لیسانس و ۰ درصد افراد فوق لیسانس و دکترا جرایم مورد نظر را مرتکب شده اند. که این خود نشان می دهد که سطح سواد افراد، خود به عنوان یک عامل مانع و پیشگیری کننده از وقوع جرایم مذکور می باشد.

نمودار تحلیل سطح تحصیلات افراد

وضعیت شغلی افراد

بیکاری جوانان، نداشتن کار مناسب، اشتغال به کارهای کاذب یا مشاغلی که با توانایی های جسمی، روحی و روانی کودک سازگار نیست و درآمد ناکافی از موانع و مشکلاتی است که نه تنها جامعه را از استفاده از استعداد باز می دارد. و خلاقیت اعضای آن، اما با تأثیرات منفی بر زندگی فردی و اجتماعی فرد، او را به عنصری ضد اجتماعی یا منفعل تبدیل می کند. بیکاری یکی از مهمترین مولفه های قاچاق و بزهکاری در بین جوانان کشورمان است. بخش مهمی از نیروهای جوان اعم از باسواد و بی سواد شغل و حرفه مناسبی ندارند، به همین دلیل بیکاری یکی از عوامل اصلی گرایش به ارتکاب جرم در کشور ما است. در پرسشنامه تنظیمی، ۸۳ درصد افراد بیکار، حدود ۱۴ درصد مشاغل آزاد، ۱ درصد آنها شاغل رسمی و حدود ۲ درصد به سایر گزینه ها پاسخ داده اند.

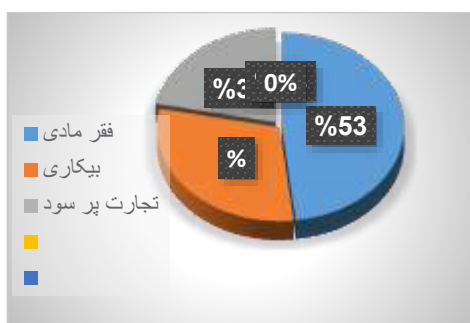

نمودار تحلیل وضعیت اشتغال افراد

انگیزه و تفکرات افراد

در پرسشنامه مکتوب سعی شده است در هر جنبیتی یک مفهوم واحد یا ثابت وجود دارد، مثلاً قصد قتل در همه قتل های عمدی، قتل عمد است، صرف نظر از این که ادعا یا انگیزه قاتل طمع به گرفتن مال مقتول یا انتقام باشد، هر چند ادعا یا انگیزه شامل منفعت است یا ذوق یا احساسی که مجرم را به ارتکاب جرم سوق می دهد،

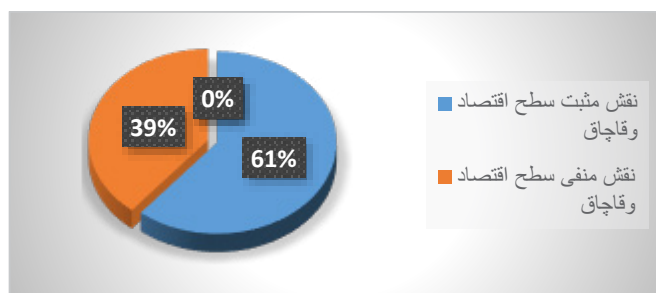
اساساً تأثیری در تحقق جرم ندارد، اما وجود آن در هر جرم متغیر و متنوع و کیفیت آن ممکن است موجب تشدید یا تخفیف مجازات شود. دادگاه و در مرحله صدور حکم یکی از خصایص مخفیه تشخیص داده می شود و در صورتی که انگیزه ارتکاب از نظر اخلاقی و اجتماعی قابل قبول باشد، این تخفیف را در مورد مجرم رعایت می کنند. در خصوص چرایی ارتکاب جرایم مذکور از سوی افراد، می توان گفت که دلایل متعددی وجود دارد که بر اساس پرسشنامه تدوین شده، حدود ۵۳ درصد افراد به دلیل فقر مادی، حدود ۳۳ درصد به دلیل نداشتن شغل متوسط و کم درآمد هستند. حدود ۲۴ درصد از مردم به دلیل داشتن کسب و کار سودآور مرتکب جرم شده اند، بنابراین به طور کلی می توان گفت که از جمله عوامل اصلی ارتکاب جرم افراد فقر و بیکاری است.

نمودار علت ارتکاب به جرایم مورد نظر

تأثیر سطح اقتصادی در میزان قاچاق سلاح و مهمات

بر طبق آمارهای رسمی کشور، بیش از ۶۰ درصد از افراد زیر خط فقر کشور در روستاها زندگی می کنند. آیا معیشت مردم و وضعیت اقتصادی یک جامعه در وقوع بزهکاری تأثیری دارد یا خیر؟ در قالب پرسشنامه این سوال مطرح شد و حدود ۶۱ درصد از جامعه آماری ما به این سوال پاسخ مثبت دادند و بیان کردند که میزان و سطح اقتصادی افراد نقش مستقیمی در وقوع و افزایش جرایم دارد. از سوی دیگر ۳۹ درصد اعلام کرده اند که سطح اقتصادی مردم نقشی در ارتکاب جرایم مورد نظر ندارد و مرتکبین این جرایم بیشتر برای کسب سودآوری دست به چنین جرائمی می زنند.

نمودار سطح اقتصادی مردم و قاچاق

نتیجه گیری

اسلحه از قدیم الایام به عنوان وسیله ای حفاظتی در برابر حیوانات وحشی و سارقان مورد استفاده قرار می گرفته است و در دین مبین اسلام به تیراندازی، سوارکاری و آموزش شنا تاکید شده است. و نوعی افتخار تلقی می شد و اکثر مردان استان تفنگ داشتند تا جایی که در مبارزه با رژیم ستم شاهی مردم استان با سلاح های شخصی بر ضد آن رژیم قیام کردند امروز با افزایش در قاچاق اسلحه در استان های همجوار و ورود آن به استان و استفاده از اسلحه در مراسم شادی، عزا و نزع، این موضوع باعث ایجاد رعب و نگرانی مردم استان و علاوه بر آن استان ما شده است. یکی از استان هایی است که دومین وسیله خودکشی آن اسلحه است.

۱- در شهر مشهد خرید و فروش و نگهداری اسلحه و مهمات بالاترین آمار را در استان دارد و دلیل آن موقعیت جغرافیایی، بافت سرزمینی، الزامات زندگی بر اساس حیوان است. دامداری و همچنین فرهنگ استفاده از سلاح در مراسم. شادی و ماتم است.

۲- یکی از عوامل خرید و فروش و نگهداری اسلحه و مهمات در مشهد، تقاضای بیش از حد مردم این شهر و شهرهای اطراف است که می تواند یکی از عوامل اصلی این جنایات باشد.

۳- نبود ایستگاه بازرسی برای کنترل خودروهای عبوری، ضعف دستگاه های نظارتی و عدم مجازات قاطع در برخی موارد از علل ارتکاب جرایم مربوط به خرید، فروش و نگهداری سلاح، مهمات است.

۴- پیدایش معضل بیکاری و فقر در بین برخی از ساکنان مشهد می تواند یکی از دلایل روی آوردن به جرایم خرید، فروش و نگهداری اسلحه، مهمات غیرمجاز باشد، لذا این موضوع خالی از لطف نیست. نفوذ.

نتایج نشان داد که قاچاقچیان اسلحه با آگاهی کامل از وضعیت مالیات زمین این کار را انجام می دهند و در بسیاری از موارد از آن استفاده می کنند و پیشنهاد می شود که نیروهای نظامی و قانونی. نیروهای انتظامی به ویژه ژئومورفولوژی برای انجام ماموریت های محوله اقدام کنند.

پیشنهادات

۱- پرورش و رشد آگاهی ها، باورها و نگرش های اجتماعی راهکاری اساسی در برخورد با جرایم خرید، فروش و نگهداری سلاح، مهمات غیر مجاز در شهر مشهد است و این امر می تواند تاثیر مثبتی بر نگرش داشته باشد.

۲- با توجه به سودآور بودن جرایم مربوط به قاچاق اسلحه، مهمات از قبیل خرید، فروش و نگهداری، طبیعی است که عوامل قاچاق برای دور زدن سازوکارهای قانونی ورود کالا، سرمایه گذاری های جانبی انجام دهند. بنابراین تغییر نگرش و ارتقای باورهای دینی این گونه افراد می تواند در جلوگیری از قاچاق اسلحه، مهمات غیرمجاز تاثیر بسزایی داشته باشد.

۳- عوامل اصلی قاچاق عمدتاً جوانانی هستند که در مناطق مرزی یا داخلی زندگی می کنند و امکانات فرهنگی

و اقتصادی کمی دارند. از این رو نبود مشاغل سالم و مولد در این مناطق به طور منظم عاملیت داوطلبان را در زمینه قاچاق اسلحه، مهمات و مواد مخدر افزایش می دهد، لذا پیشنهاد می شود تدابیر لازم برای رفع این مشکلات از سوی مسئولان ذیربط کشور اندیشیده شود.

راهکارهای پیشگیرانه

- ۱- اجرای طرح جمع آوری سلاح های غیر مجاز به طرق مقتضی در شهر مشهد.
- ۲- آموزش افراد دارای سلاح مجاز.
- ۳- مجوزهای صادره توسط نهادهای ذیربط با حساسیت و دقت بیشتری صورت گیرد.
- ۴- برخورد قاطع با استفاده کنندگان از سلاح در مراسمات و نزاع ها.
- ۵- لغو مجوزهایی که در موارد غیر از کاربرد مجوز استفاده کرده اند.
- ۶- توزیع فشنگ به اندازه نیاز افراد صاحب مجوز.
- ۷- اقدامات فرهنگی دستگاههای دولتی و سازمان های مردم نهاد جهت تغییر فرهنگی در نحوه استفاده از سلاح.

شناسایی روشهای مناسب برای مقابله عملی با قاچاق

- الف- ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضای کالای مورد نیاز:
- ب- سیاستگذاری صحیح در امر تجارت خارجی:
- ج: سیاستگذاری در هدایت و اصلاح الگوی مصرف:
- د- فراهم کردن زمینه های اشتغال مناسب برای مناطق مرزی:
- ه- ایجاد بازارچه های مرزی و مناطق آزاد:
- و- اقدامات فرهنگی و آشنا کردن با آثار قاچاق:
- ی- تجهیز تسهیلات ضد قاچاق:

منابع

۱. پژویان، جمشید (۱۳۹۸) بررسی اقتصادی قاچاق در ایران، دوره ۶، شماره ۲۰.
۲. جویباری، رجب‌گلدوست؛ فرخ منش، فرهاد (۱۳۹۲) بررسی تحلیلی قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات و مواد مخدر غیر مجاز مصوب ۱۳۹۰، دانشگاه آزاد اسلامی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی - دانشکده حقوق
۳. رضایی، زهرا (۱۳۸۹) تجارت و قاچاق اسلحه در خلیج فارس بین سالهای ۱۸۹۶-۱۹۲۵/۱۳۱۴-۱۳۴۳ ق، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - دانشگاه اصفهان - دانشکده ادبیات و علوم انسانی، تجارت و قاچاق اسلحه در خلیج فارس
۴. کوشا، جعفر؛ شایگان، فرهاد (۱۴۰۰) به بررسی نگرشی بر قاچاق مواد مخدر و قاچاق مهاجرین در معاهدات بین‌المللی
۵. عینی، محسن (۱۳۹۰) قاچاق سلاح و مهمات در سیاست جنایی ایران و اسناد بین‌المللی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین دانشکده علوم اجتماعی
۶. نایب‌پور، محمد (۱۳۹۸) به بررسی عوامل مؤثر بر قاچاق اسلحه و مشروبات الکلی از مرز پیرانشهر، فصلنامه مطالعات مدیریت انتظامی، شماره ۱.
۷. درخشانی، محمد (۱۳۹۲) شیوه مردمی کردن مبارزه با قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاق اسلحه، مجله حقوقی.
۸. گرمی، سمیرا (۱۳۹۵) بررسی جرم شناختی قاچاق اسلحه گرم در استان بوشهر، کنفرانس علوم انسانی و علوم رفتاری، دانشگاه آزاد اسلامی.
۹. اردبیلی، هاله، پول‌شویی روش‌ها و تأثیرات آن در ایران و جهان، پژوهشنامه اقتصادی، ش ۱۱ و ۱۰.
۱۰. بنایی، رضا، آشنایی با مقررات گمرکی و ترخیص کالا، تهران پخش، تهران، ۱۳۹۸.
۱۱. شادنیا، هوشنگ، نقش مناطق آزاد در قاچاق کالا، همایش ملی بررسی قاچاق کالا، راه‌های پیشگیری از آن، ۱۳۹۱.
۱۲. غفاریان، محمد، بررسی قاچاق کالا و ارز در ایران، توحید، تهران، ۱۳۹۷.
۱۳. کی‌نیا، مهدی، مبانی جرم‌شناسی جلد اول، انتشارات دانشگاه تهران چاپ نهم، تهران، ۱۳۹۸
۱۴. کریمی‌پور، یدالله و حمیدرضا، محمدی، سد نفوذ قاچاق کالا از وضعیت تا رؤیا، پژوهش میدانی در محدوده استان هرمزگان، تحقیقات جغرافیایی، ش ۷۳.
۱۵. گلدوزیان، ایرج، حقوق جزایی اختصاصی، چ نهم انتشارات دانشگاه ۱۳۹۶.
۱۶. گلدوزیان، ایرج، حقوق جزای عمومی ایران، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ دهم ۱۳۸۶.
۱۷. لواسور، امیر، قدرت، قضاوت و جلادان، پاریس ترجمه محمد آشوری و علی حسین نجفی ابرندآبادی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۵
۱۸. لواسور، بولک، مختصر حقوق کیفری عمومی ترجمه محمد آشوری و علی حسین نجفی ابرندآبادی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۵
۱۹. محسن بهرامی و بهروز قاسمی، آسیب‌شناسی قاچاق کالا در ایران، میزان، تهران، ۱۳۹۸.
۲۰. محمد غفاریان، بررسی قاچاق کالا و ارز در ایران، مرکز پخش، تهران، ۱۳۹۷.
۲۱. مقدسی، علیرضا، بررسی ابعاد قاچاق کالا و ارائه راه‌کارهایی جهت هدایت آن به مسیرهای اقتصاد رسمی کشور، راه دانش، تهران، ۱۳۹۷.

۲۲. نجفی توانا، علی، نابهنجاری و بزهدکاري کودکان و نوجوانان از منظر جرم شناسی - مقررات داخلی و اسناد بین الملل، چاپ سوم ۱۳۹۸.
۲۳. نورماندو، شواترز، «ارزیابی اثر اربعابی کیفر، بررسی جرم تجاوز به عنف در فیلادلفیا» نشریه علوم جنایی، ۱۹۶۷-۱۹۶۸، ترجمه محمد آشوری و علی حسین نجفی ابرند آبادی، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم. ۱۳۸۵
۲۴. گلدوزیان، ایرج، مقاله بررسی تطبیقی مجازات مورد حکم و چگونگی اجرای آن در کتاب علوم جنایی مجموعه مقالات در تجلیل از استاد محمد آشوری، انتشارات سمت، چ دوم پاییز ۹۸.
۲۵. مرکز پایش آماری پلیس پیشگیری استان خراسان رضوی، ۱۳۹۴.
۲۶. موبیدی، محسن، بررسی و تحلیل قانون قاچاق سلاح و مهمات و مواد مخدر مصوب ۱۳۹۰، دادگستر، تهران، ۱۳۹۳.
۲۷. نجفی ابرند آبادی، علی حسین، تقریرات درس جامعه شناسی جنایی، دانشگاه شهید بهشتی نیم سال دوم سال ۹۴-۹۳.
28. Jana Arsovska. (2018). Introduction: Illicit Firearms Market in Europe and Beyond. European Journal on Criminal Policy and Research volume 20, pag2- es295-305
29. Small Arms Survey. (2019). Moving targets. Cambridge: Cambridge University Press.
30. Bassiouni, M. C. (2020). Introduction: "Crimes of State" and other forms of collective group violence by non-state actors. In D. L. Rothe & C. Mullins (Eds.), State crime, current perspectives (pp. 1-21). New Brunswick: Rutgers University Press